“O‘zkimyosanoat” AJ
Boshqaruvi raisining
2026-yil “06” noyabrdagi
0061-son buyrug‘i bilan
tasdiqlangan

“O‘zkimyosanoat” AJning monopoliyaga qarshi komplayens tizimi to‘g‘risida

N I Z O M

Toshkent-2026-yil.

Umumiy qoidalar

1. Mazkur Nizom “O‘zkimyosanoat” AJ (keyingi o‘rinlarda - Jamiyat)da monopoliyaga qarshi komplayens tizimini joriy etish, faoliyat yuritishi hamda tizimni monitoring qilish tartibini belgilaydi.

2. Mazkur Nizomda quyidagi asosiy tushunchalardan foydalaniladi: **monopoliyaga qarshi kurashish organi** — O‘zbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va iste‘molchilar huquqlarini himoya qilish qo‘mitasi hududiy boshqarmalari;

monopoliyaga qarshi komplayens — faoliyatning raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlariga muvofiqligini ta’minlash, huquqbuzarliklar xavfini aniqlash va ularning oldini olishga qaratilgan ichki tashkiliy chora-tadbirlar va taomillar tizimi;

monopoliyaga qarshi komplayens to‘g‘risidagi hisobot – raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlariga amal qilinishini tashkil etish haqidagi axborotni o‘z ichiga oladigan hujjat;

vakolatli shaxs (bo‘linma) — Monopoliyaga qarshi komplayens tizimini joriy etish, uning ishlashini ta‘minlash hamda monitoring qilish uchun tayinlangan shaxs bo‘linma;

savdolar — tovar va xizmatlarni xarid qilish va sotish bilan bog‘liq bo‘lgan taomillar, shu jumladan, elektron savdo taomillari.

3. Quyidagilar monopoliyaga qarshi komplayens tizimining asosiy vazifalari hisoblanadi:

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining ehtimoliy buzilish xavflarini aniqlash va baholash hamda uni boshqarish;

Jamiyatda raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablariga muvofiqligini ta’minlash va monitoring qilish;

Jamiyat faoliyatida raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablari buzilishini hamda rahbarlar tomonidan o‘z vazifalarini bajarish jarayonida raqobatga zid xatti-harakatlar amalga oshirilishini oldini olish;

Jamiyatda monopoliyaga qarshi komplayens tizimini ishlash samaradorligini baholash va ta’minlash;

Jamiyat xodimlarida raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablari buzilishining oldini olish va muntazam ravishda ushbu yo‘nalish bo‘yicha ularning malakasini oshirish yuzasidan o‘qitish yo‘li bilan raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlariga doir fikrlarini rivojlantirish.

Monopoliyaga qarshi komplayens tizimini tashkil etish

4. Vakolatli shaxs (bo‘linma) quyidagilarni amalga oshiradi:

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablari buzilishini monitoring qilish;

faoliyatga tegishli materiallarni tahlil qilish (shu jumladan, raqobatni va (yoki) iste’molchilarning huquq va manfaatlarini cheklaydigan normalarni aniqlashga qaratilgan ichki hujjatlarni xatlovdan o‘tkazish), aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etishga yo‘naltirilgan choralarni ishlab chiqish;

raqobat cheklovlarini keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan omillarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo‘yicha takliflar ishlab chiqish;

monopoliyaga qarshi komplayens tizimining faoliyat yuritishi bilan bog‘liq masalalar bo‘yicha boshqa tuzilmaviy bo‘linmalar bilan o‘zaro aloqalarni muvofiqlashtirish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablari buzilish bilan bog‘liq ichki o‘rganish ishlarini tashkil etish;

monopoliyaga qarshi kurashish organi bilan raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablari buzilishi bo‘yicha o‘zaro axborot almashish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini kamaytirish maqsadida bir yilga mo‘ljallangan “Yo‘l xaritasi” ni ishlab chiqish va amalga oshirilishini ta’minlash;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari o‘zgarishlarni monitoring qilish, shuningdek, idoraviy hujjatlarga tegishli o‘zgartirishlar kiritish yuzasidan takliflar kiritish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini aniqlash, xavflar bilan bog‘liq holatlar hisobini yuritish va yuzaga kelish ehtimolini belgilash;

Jamiyatning faoliyatida raqobat cheklovlarini keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan manfaatlar to‘qnashuvini aniqlash, ularni bartaraf etish bo‘yicha takliflar ishlab chiqish;

Jamiyat xodimlariga raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablariga amal qilish bilan bog‘liq masalalar bo‘yicha maslahatlar berish;

monopoliyaga qarshi komplayens masalalari bo‘yicha muntazam ravishda treninglar o‘tkazish;

Jamiyat tomonidan qabul qilinadigan hujjatlarning loyihalarini o‘rganish va raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilishini keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan normalar aniqlangan taqdirda, bu haqda rahbarni xabardor qilish;

Monopoliyaga qarshi va raqobatni kuchaytirish yo‘nalishida amalga oshirilgan chora tadbirlar yuzasidan hisobotlar Jamiyat rahbariyatiga tasdiqlash uchun taqdim etish.

Vakolatli shaxs (bo‘linma) bevosita rahbarga bo‘ysunadi va hisobdor bo‘ladi.

Raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilishini aniqlash

5. Jamiyatda raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini aniqlash maqsadida vakolatli shaxs (bo‘linma) tomonidan quyidagilar amalga oshiriladi:

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilishiga yoki bozorda raqobatni cheklashga olib keladigan normalar va qoidalarni aniqlash maqsadida normativ-huquqiy hujjatlarni o‘rganish;

joriy etiladigan yangi cheklovlar, ruxsat berish tartib-taomillarining yangi turlari, litsenziyalarni, shuningdek, ruxsat berish xususiyatiga ega hujjatlarni yoki litsenziyalarni olish uchun qo‘shimcha talablar yoki shartlarni hamda texnik tartibga solish talablarining joriy etilishini o‘rganish;

tender va birja savdolariga qo‘yiladigan monopoliyaga qarshi talablarga amal qilinishini tahlil qilish;

davlat xaridlarining raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablariga muvofiqligini o‘rganish;

aniqlangan raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarini buzish holatlarini tahlil qilish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlarini qo‘llash amaliyotini monitoring va tahlil qilish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini kamaytirish bo‘yicha ishlab chiqilgan va amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar samaradorligini muntazam ravishda baholash;

vujudga kelish ehtimoli bo‘lgan monopoliyaga qarshi xavflarni tahlil qilish va ularning ro‘yxatini komplayens-xavflar xaritasi ko‘rinishida tuzish;

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini kamaytirish bo‘yicha ishlab chiqilgan va amalga oshirilayotgan tadbirlarning samaradorligini muntazam ravishda baholash.

Jamiyatning faoliyati xususiyatidan kelib chiqqan hamda rahbariyat bilan kelishilgan holda monopoliyaga qarshi tizimining samarali ishlashiga qaratilgan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirish.

6. Raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish bo‘yicha aniqlanadigan xavflar, vakolatli shaxs (bo‘linma) tomonidan mazkur nizomga ilovaga muvofiq darajalar bo‘yicha taqsimlanadi.

7. Raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflarini tahlil qilish, aniqlash va baholash to‘g‘risidagi axborot monopoliyaga qarshi komplayens haqidagi hisobotga kiritiladi.

Monopoliyaga qarshi komplayens tizimining ishlash samaradorligini baholash

8. Jamiyatda monopoliyaga qarshi tizimining ishlash samaradorligini baholash bo‘ycha asosiy ko‘rsatkichlarni hisoblash monopoliyaga qarshi kurashish organ tomonidan ishlab chiqilgan metodikaga asosan hisoblab boriladi.

9. Vakolatli shaxs (bo‘lim) Jamiyatda monopoliyaga qarshi komplayens tizimining erishilgan asosiy samaradorlik ko‘rsatkichlarini baholaydi (yilda kamida bir marta).

10. Jamiyat monopoliyaga qarshi komplayens tizimining ishlash samaradorligini baholash bo‘yicha asosiy ko‘rsatkichlarga erishilgani to‘g‘risidagi axborot monopoliyaga qarshi komplayens haqidagi hisobotga kiritiladi.

Monopoliyaga qarshi komplayens haqidagi hisobot

11. Monopoliyaga qarshi komplayens haqidagi hisobot quyidagilarni o‘z ichiga qamrab oladi:

raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish xavflari bo‘yicha o‘tkazilgan baholash ishlarining natijalari hamda kamaytirish bo‘yicha chora- tadbirlarning bajarilishi;

monopoliyaga qarshi komplayens tizimining asosiy samaradorlik ko‘rsatkichlariga erishilgani haqidagi axborot.

12. Jamiyat tomonidan tasdiqlangan monopoliyaga qarshi komplayens bo‘yicha hisobot Jamiyatning rasmiy veb-saytida joylashtiriladi va uch ish kuni ichida monopoliyaga qarshi kurashish organiga yuboriladi.

ILOVA

Raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish darajasi bo‘yicha

NAMUNAVIY XAVFLAR TASNIFI*

Ehtimollikni baholash (yuz berish ehtimollari)	**Oqibatlar darajasi**		
	Past	**O‘rtacha**	**Yuqori**
Yuqori ehtimollik			
O‘rtacha ehtimollik			
Past ehtimollik			

* Raqobat to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlari talablarining buzilish darajasi bo‘yicha xavflar tasnifi tavsiyaviy ahamiyatga ega bo‘lib, bozor faoliyatining o‘ziga xos xususiyatiga qarab o‘zgartirilishi mumkin.